

«ԵՍ ԵՄ ՃՇՄԱՐԻՏ ՈՐԹԱՏՈՒՆԿԸ»

Յով. Ժե. 1

Յիսուս ինչո՞ւ ինքզինք
բարձրաբերձ արմաւենիի մը չի նմանցներ,
կամ մշտադալար կաղնիի մը, որ իր մե-
ծայադբ ու պանծալի հասակով, վերէ՛ն
կը դիտէ բոլոր ծառերը եւ ինքզինք
տիտան կը սեպէ:

Մինչ տիեզերքի ճարտարապետ
Յիսուս, ինքզինք կը նմանցնէ գետնի
հողին վրայ տարածուող խոնարհ
որբատունկի: Որբատունկը, թէեւ կը
տարածուի ու կ'ընդարձակուի գետնի
վրայ, սակայն մենակեաց բոյս մը չէ՝
նման ուրիշ բազմաթիւ հաստարուն
ծառերու: Ան, բազմաթիւ ու բազմապիսի
նիւղեր կ'արձակէ, որոնք զինք կը մե-
ծարեն ու զինք անբաղդատելի կերպով
կը գովաբանեն: Իր հիւրը (գինին),
նոյնիսկ տեղ կը գտնէ արքայական
պալատներէ ներս, ու մարդիկ իրենց
մաղթամբ կը կատարեն ըմպելով Անոր
հաղցրահամ հիւրը՝ գինին:

Քրիստոս ցոյց կուտայ, թէ ինքն
է ճշմարիտ որբատունկը, այսինքն՝ Իրմով
է որ կը սկսի Աստուծոյ իսկական
ժողովուրդը:

Յիսուս Քրիստոս տարածելով իր
հաւատարիմ եւ պտղատու նիւղերը, կը
տարածուի ու կը տիրէ եւ կ'իւրացնէ Իր
շրջապատը: Ան կը փափաքի, որ Իր
նիւղերը դառնան իր հարազատ նմանները:
Ան կ'աղօթէ Հօրը ըսելով. «Ես տուի
անոնց այն փառքը զոր Դուն տուիր
ինծի, որպէս զի մէկ ըլլան անոնք,
ինչպէս որ մէկ ենք մենք: Ես՝ անոնց
մէջը, եւ Դուն՝ իմ մէջս,» որպէս զի
կատարեալ ըլլան Մէկի մէջ: Ինչո՞ւ:
Որովհետեւ պտուղները որբատունկին
բունին վրայ չեն բուսնիր, այլ նիւղերուն:

Յարուցեալ Յիսուս Քրիստոսի

հաւատարիմ առաքեալները եւս, փոխանակ
դառնալու բարձրահասակ եւ փառահեղ
կաղնիներ եւ մայրիի ծառեր, դարձան
խոնարհ եւ համեստ նիւղերը Յիսուս
Որբատունկին: Անոնք կոխկոտուեցան
եւ անարգուեցան, հալածուեցան ու
բանտարկուեցան, սակայն անո՞նք եւս
տարածուելով երկրի վրայ, հարողեցին
իրենց Տիրոջ փրկարար Աւետարանը
համա՛յն աշխարհի:

Յիսուսի հիմնած եկեղեցւոյ
առաքելութիւնը նոր ուղղութիւն, նոր
ընթացք եւ շեշտեալ կարեւորութիւն
ստացաւ, որովհետեւ ընտրեալ աշակերտ-
ները՝ նիւղերը, իրենց հարողածը ապրեցան
կենդանի վկայութեամբ: Յիսուսի աշա-
կերտները, Քրիստոնէութիւնը գիտութե-
նէն, դաւանաբանութենէն անդին անցուցին
եւ քրիստոնէական հաւատքը գիրքէն
առնելով զայն կենսի՝ փոխակերպելով
միայն կրցան կոչուիլ առաքեալներ:
Առաքելութիւնը ինքնամատուցում է,
ինքնագոհողութիւն եւ ծառայութիւն:
Ճշմարիտ արուեստը մարդո՞ւ՝ մարդկայ-
նացման իդէալին ծառայելու՝
առաքելութիւնն է:

Տան մը մայրը երբ լրիւ
ժամանակով հրաժարի իր բնատուր
մայրական առաքելութենէն եւ նետուի
շուկայի ասպարէզ, հոգեկան տարր մը
կը պակսի այդ ընտանիքէն: Նմանապէս
ալ, երբ կղերական մը աշխարհիկ
ոլորացուցիչ հրապոյրը սիրէ, հոգեկան
տարր մը կը պակսի այդ եկեղեցիէն:

Առաքելական դարու աշխարհա-
կան հաւատացեալները երբ տարածուեցան
Հրէաստան երկրէ դուրս եւ առեւտրական
կամ ծառայական գործերով զբաղիլ
սկսան, իրենց անկեղծութիւնն ու

նուիրումը գրաւեց տեղացի ժողովուրդներու ուշադրութիւնը: Քրիստոնեայ հաւատացեալներու այս նուիրումի եւ անկեղծութեան հոգին պատճառ դարձաւ, որ հալածուած հաւատացեալներէն շատեր ընդունուին մեծահարուստ Յոյն եւ Հռոմայեցի ընտանիքներէն ներս որպէս սպասաւորներ եւ դայեակներ: Քրիստոնեայ դայեակներու հաւատարմութիւնը եւ նուիրումը հանդէպ մանուկներու այնպիսի կենդանի վկայութիւն մը դարձաւ, որ անոնք ակամայօրէն վկայեցին իրենց հաւատքը եւ Տէր Յիսուսը:

Այս անուս ախարհական սպասաւորներու եւ խնամակալներու պարզ վկայութիւնը քաւարար եղաւ, որ քաղմարիւ քաղաքական քարձրաստիճան անձեր Յիսուս Քրիստոսի հաւատքին դառնան: Այս գորութեան գաղտնիքը, ոչ թէ աստուածաբանական կամ իմաստասիրական ուսումին մէջն էր, այլ խոնարհ սպասաւորներու եւ մանկաբարձներու սրտերուն մէջ ապրող եւ գործող Սուրբ Հոգւոյն ներկայութիւնը: Յիսուս Քրիստոս կը փափաքէ որ իր վրայ եղած իւրաքանչիւր ճիշդ զինուած ըլլայ Սուրբ Հոգւոյն գորութեամբ եւ վկայութեամբ:

Օտար երկիրներ ապաստանած Քրիստոսի հաւատացեալները երբ տեսան այն նոր երկրին մէջ գտնուած հարստութիւնը, գուարճութիւնը եւ հեշտանքը, չուրացա՞ն իրենց Փրկիչը, այլ ուրացան աշխարհիկ ցանկութիւնները եւ աւելի մօտեցան Աստուծոյ, որպէս զի զիրենք պահէ ստոյգ մոլորութենէ եւ աշխարհիկ հրապոյրներէ: Ներկայ առաքելայաջորդներ եւս, տարածուեցան Արեւմտեան աշխարհ եւ հարուստներու քնակարաններէն ներս, սակայն առանց դարձի բերելու զանոնք, եւ աւա՛ղ իրենք դարձան դրամասէրներ եւ փառասէրներ:

Մեր Տէրը՝ մարդեղացեալ Աստուած Որդին, ոչ թէ իր հանդերձանով

կամ արտաքին տարագով կը ճանչցուէր որպէս հոգեւորական մը, այլ իր քարեհամրոյր գրութեամբ եւ կարեկցութեամբ: Անոր հպո՛ւմն ու հայեացքը մեղաւորի մը, քաւարար էր որ պոռնիկը՝ դառնար սուրբի եւ դրամասէր անգութ մաքսապետը՝ աստուածասէր քարեհարի: Սրբարար Խաչելութենէն օր մը առաջ, աշակերտները ականատես եղան իրենց Տիրոջ մէկ կենդանի՝ եւ անմախքնաբաց դէպք եղելութեան: Աշակերտները ապշահար եղան, երբ տեսան իրենց Վարդապետը անձեռոց մը կապած մէջքին, ծուկի եկաւ եւ սկսաւ լուալ իւրաքանչիւր աշակերտին փոշոտ եւ աղտոտ ոտքերը: Վերոյիշեալ կենդանի օրինակէն յետոյ, Յիսուս պատուիրեց իր ընտրած աշակերտներուն, ըսելով.

«Գիտե՞ք թէ ինչ ըրի ձեզի: Դու՛ք զիս Վարդապետ եւ Տէր կը կոչէք, եւ լաւ կ'ընէք, քանի որ իրապէս ե՛մ. իսկ արդ, եթէ ես՝ Տէրս եւ Վարդապետս, ձեր ոտքերը լուացի, դու՛ք ալ պարտաւոր էք իրարու ոտքերը լուալ. որովհետեւ օրինակ մը տուի ձեզի, որպէս զի ինչպէս որ ես ձեզի ըրի, դու՛ք ալ այնպէս ընէք» -- Յով. ԺԳ. 13-15: Ահաւասիկ մեր Տիրոջ Յիսուսի արտաքին կենդանի՝ ելոյթը, որ Զինք կը զանազանէ աշխարհականէ ու կը դարձնէ իրական Աստուծմէ ուղարկուած Հոգեւորականի մը:

Յիսուս գիտցաւ որ առանց Խաչելութեան Իսրայէլի ժողովուրդը պիտի չի կրնայ բերել աստուածաճանաչումի: Ուստի մարդկութեան հոգին ու խիղճը ցնցելու նպատակով Յիսուս Քրիստոս վեռնեց զոհաբերել իր Անձը: Վերջին շաբաթն էր երբ Յիսուս կ'անցնէր Երիւզով քաղաքէն ու կը փախէր դէպի Երուսաղէմ, դիմագրաւելու վեհագոյն անձնագոհողութիւնը: Երիւզովի փողոցներուն մէջ Ան շրջապատուած էր հարիւրաւոր հետաքրքիր փառքներով եւ

բարձրախօս անձերով: Այս բոլոր ժխտքին մէջ Յիսուս լսեց աղաչանք մը, խնդրանք մը եւ փափաք մը բժշկուելու, որ կու գար կոյր Բարտիմէոս անուն մուրացկանէ մը:

Յիսուս աննկատ առնելով Զինք շրջապատող հետաքրքիրներու աչքերը կանչեց այդ կոյր մուրացիկը, որ Իրմէ խնդրանք մը կ'աղերսէր: Ան, որպէս բարի Որբատունիկ գտաւ ա'յն ճիւղը որ Իր վրայ հաստատուած էր, բաց կոյր աչքերով չէր կրնար պտուղ տալ: Ան ո'չ թէ կտրեց ու նետեց այդ անպտուղ ճիւղը, այլ բժշկեց որ կարենայ պտուղ տալ: Յիսուս ա'յսպէս կը սիրէ Իր հաւտարիմ ճիւղերը: Աղֆատ եւ անուս կո'յր մուրացկանի մը աղերսը կեցուց Յիսուս Մարգարէն Իր երթին մէջ, որովհետեւ այս մուրացկանը բժշկութիւն կ'աղերսէր Իրմէ: Ի՞նչ է մեր խնդրանքը Յիսուսէ:

Ի՞նչ է որբատունիկի մշակման գլխաւոր նպատակը: Միթէ անոր խաղողին ուտութիւն է, անոր տերեւներով լի՞ցք (տոլմա) շինութիւն է: Այդ բոլորը կրնան օգտակար ըլլալ մարդոց անօրութիւնը յագեցնելու համար: Որբատունիկի մշակման գլխաւոր նպատակը անոր խաղող պտուղէն գինի՝ պատրաստելու գաղտնի արուեստն է:

Աշխարհի արքաներն ու մեծամեծները ի՞նչ բարձրացնելով կը կատարեն իրենց մաղթանքը, վարդնձգ մը, տա՞նձ մը, արմա՞ւ մը: Ոչ, այլ որբատունիկի հիւրով պատրաստուած գինին: Աշխարհի վրայ չի կա'յ ուրիշ հեղուկ մը, որով մարդիկ կարենան մաղթանք ընել,

խոստում կատարել կամ ուխտել բացի գինիէն: Մարդեղացեալ Յիսուս Ի՞նչ իսկ բարձրացնելով գինիին բաժակը, վերջին ընթրիքին ըսաւ Իր աշակերտներուն.

«Խմեցէ՛ք ասկէ ամէնէն ալ, որովհետեւ այդ է նոր Ուխտի իմ Արիւնս, որ կը բափի շատերուն վրայ՝ մեղքերու թողութեան համար: Բայց կ'ըսեմ ձեզի, այսուհետեւ ես այլեւս որբատունիկի բերէն պիտի չի խմեմ մինչեւ այն օրը, երբ ձեզի հետ պիտի խմեմ նորը Իմ Հօրս այգայութեան մէջ» -- Մատթ. ԻԶ. 26:

Ոչ թէ միայն ա'յս աշխարհի գորաւորներն ու մեծերը իրենց մաղթանքը կը կատարեն որբատունիկի հիւրով, այլ նոյնիսկ Յիսուս ուխտեց նորէն խմել երկնայի՛ն որբատունիկի նոր գինին Իր Հօր Արգայութեան մէջ Իր աշակերտներուն հետ:

Գինին, ուրախութեան սեղանի անբաժան ընկերն է: Հացն ու գինին յաւերժական ներկայութիւնն է Սրբազան Միութեան: Որբատունիկի հեղուկ հիւրը անխառն հիացումով ոչ միայն հանելի կու գայ մարդ արարածի Բիւժիին այլ՝ Յիսուսի բարձրացուցած բաժակը հոգեկան մխիթարութիւն եւ ներշնչում կու տայ յոգնած հոգւոյն եւ տկարացած մարմնոյն: Յիսուս Քրիստոսի առաջնահերթ նպատակը հասնի՛լ է կորսուած մարդուն հոգիին եւ անոր էութեան, ոչ թէ գայն պատժելու համար, այլ անոր մեղքերուն թողութիւն տալով ուրախացնելու եւ ներշնչելու:

ԱԼՊԷՌ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ